

4. Панченко С. А. Значення і проблеми соціального туризму в Україні / С. А. Панченко // Гілея. – 2012. – № 1. – С. 431–436.

5. Маньшина, Н.В. Россия без барьеров: экономическая выгода и социальная значимость [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://sankurtur.ru/press/item/3000/>

6. Смирнова Д.Б. Безбарьерный туризм: основные понятия, перспективы развития /Д.Б. Смирнова, Ю.С. Смородина [Электронный ресурс]. - Режим доступа: - http://asconf.com/rus/archive_view/461

7. Tourism for Disabled [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.eTurboNews.com

*Хрущ Ю.М., асистент,
Діоба К.І., студентка 1 курсу, напрям підготовки «Туризм»,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
[kseniadioba1997@mail.ru](mailto:kсениadioba1997@mail.ru)*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ

В ХХІ ст. медичний туризм перетворився в окремий вид туристичної індустрії. За прогнозами Всесвітньої організації охорони здоров'я до 2022 року туризм та охорона здоров'я мають стати провідними галузями світового господарства. А оскільки населення всього світу старіє, розвиток медичного туризму очікує ще більш стрімке зростання. За аналітичними висновками International MedicalTravel Journal медичний туризм перетворюється в одну з найбільш швидкозростаючих галузей.

Розгляд питань, пов'язаних з вивченням проблем та перспектив розвитку ринку новітніх форм туризму, в тому числі медичного туризму є предметом дослідження вітчизняних та закордонних дослідників, зокрема О.Бабкіна, О.Кускова, Т.Скоробагатої, Т.Ткаченко, О.Романіва, В.Федорова, М.Фурманека І.Шевчук, Л.Шевчук та ін.

Метою даного дослідження є визначення особливостей розвитку та територіальної організації медичного туризму у світі та Україні.

Федоров В. медичний туризм розглядає як форму лікувально-оздоровчого туризму, що передбачає отримання медичних послуг, які надаються за межами звичної сфери проживання пацієнта у спеціалізованих медичних закладах, лікарнях, клініках, госпіталах, медичних центрах. Характерною особливістю медичного туризму є здійснення однієї або декількох взаємопов'язаних медичних маніпуляцій, спрямованих на лікування певного захворювання, що є первинною метою всього туру [2].

Ринок медичного туризму представляє собою систему економічних відносин з приводу купівлі - продажу медичних послуг та організації подорожей з метою їх отримання.

Отже, ми вважаємо, що під медичним туризмом розуміють надання медичних послуг за межами країни проживання, що дозволяє отримати не екстрене лікування гострих та хронічних захворювань, або проведення медичних маніпуляцій.

Підстави для лікування за кордоном різноманітні, серед яких нами виділено наступні чинники: наявність найсучасніших технологій, висока якість чи низька вартість лікування, прагнення конфіденційності та інше.

Романів О. відмічає такі фактори розвитку медичного туризму у Європі, як: мода на здоров'я, накопичений досвід медичної практики та науки у Європі, переміщення потреби у здоров'ї до сфери споживчих пріоритетів, та ін. [1].

Отже, на даний час на ринці медичного туризму можна виділити два зустрічні потоки медичних туристів. Перший - із високорозвинених країн з якісною системою охорони здоров'я у країни з нижчим рівнем життя. Мотив - дуже високі вітчизняні ціни та небажання тривалого очікування на медичні послуги. Часто медичні потреби туристів цього потоку пов'язані із маніпуляціями, на які не поширюються програми медичного страхування.

Другий потік медичних туристів - з країн із низьким рівнем розвитку охорони здоров'я у високорозвинені країни у пошуках кваліфікованих спеціалістів

Опитування проведені в 280 клініках і лікарнях 60 країн світу – лідерах медичного туризму свідчать про позитивну динаміку розвитку цього виду світового бізнесу. В 48% клініках, лікарнях та медичних туристичних агентствах повідомили про зростання міжнародної число пацієнтів протягом 2014 року. Найбільші прибутки очікуються в медичному туризмі, орієнтованому на надання послуг з косметичної хірургії (55% опитаних), при лікуванні раку (54% респондентів), лікування безпліддя (40% респондентів) і стоматологічне лікування (38% опитаних). За прогнозами асоціації Deloitte Center for Health Solutions економіка країн з невисокими цінами на медичні послуги отримала прибутки понад 2 млрд. долл. США [3].

Більше 50 країн в рамках розвитку своїх економік прийняли національні програми з медичного туризму. Такі країни, як Німеччина, Ізраїль, Туреччина, Індія, Сінгапур, Таїланд інвестують мільйони у розвиток медичної інфраструктури, будівництво комфортабельних клінік з кращим устаткуванням та інноваційними технологіями для надання високоякісного лікування. Фахівці цих установ регулярно проходять навчання та стажування в кращих світових медичних університетах. Лікарі клінік, які приймають іноземних пацієнтів на лікування, володіють кількома мовами. Вивчення мов у багатьох країнах входить в обов'язкову підготовку середнього та вищого медичного персоналу.

На основі проведеного нами дослідження можна визначити найбільш розвинуті країни в сфері медичного туризму: Швейцарія, Німеччина, Ізраїль, Туреччина. Майже 90% медичних туристів в світі обслуговують Бангкок, Індія, Сінгапур і Таїланд. Наприклад, Бангкок забирає істотну частину туристів, які до цього їздили за медичними послугами до США і Великобританії. Пропоноване більшістю турецьких клінік співвідношення «ціна – якість» є яскравим прикладом того, що якісні медичні послуги можуть бути доступними.

Німеччина – лідер медичного туризму у Європі, популярністю у іноземців користуються медичні заклади, що надають високоякісні послуги у сфері кардіології, кардіохірургії та ортопедії. Є низка спеціалізованих центрів по лікуванню раку молочної залози, інсультів, опіків

У Великобританії кластер медичного туризму склався на базі спеціалізованих закладів Лондона. Хоча вартість медичних послуг у Великобританії одна з найвищих, потік медичних туристів у країну значний. Сюди приїждять пацієнти з Близького Сходу, Індії, Пакистану, Греції, Туреччини, Кіпру.

У Швейцарію, Іспанію, Бельгію, Францію, активність яких на ринку медичного туризму дещо нижча за Німеччину і Великобританію, пацієнти з інших країн їдуть з метою отримання послуг пластичної та косметичної хірургії, інколи стоматології. Хоча тут можуть надати практично весь комплекс якісного лікування та оздоровлення.

Розвиток медичного туризму у США йде у двох напрямках: – з одного боку, американські лікарні відкривають за кордоном свої філії, – з другого — громадяни подорожують до інших країн для проведення планових операцій, таких, як ендопротезування суглобів, бариатричні операції та навіть втручання на серці.

В Італії наголос у акредитованих медичних закладах зроблено на репродуктивне здоров'я та хірургію.

Спеціалізація медичного туризму Чехії – пластична та косметична хірургія.

В Україні послуги медичного туризму стали набирати популярність 4-5 років тому. Переважна більшість туристичних компаній України розглядає медичний туризм як один з видів свого бізнесу, проте тільки невелика їх кількість спеціалізується на цьому виді туристичної діяльності;

Україна має високий потенціал медичних, оздоровчих і рекреаційних ресурсів та конкурентні переваги за ціновими параметрами, що може посприяти стати країні одним із світових лідерів з медичного в'їзного туризму.

Основними напрямками в'їзного медичного туризму в Україні є надання медичних послуг з таких лікарських спеціальностей:

- Репродуктивна медицина;
- Стоматологія;
- Офтальмологія;
- Кардіологія;
- Естетична медицина та косметологія;
- Пластична хірургія;
- Санаторно-курортне лікування;
- Клітинної інженерії, в т.ч. можливість використання банку пуповинної кров[4].

Серед переваг лікування в Україні можна виокремити, на наш погляд високу якість послуг в поєднанні з невисокою вартістю лікування та відсутність черги на лікування.

Українські клініки стрімко заробляють популярність на ринку світового медичного туризму завдяки поєднанню доступних цін і високої якості послуг, що надаються. Особливо лікування в Україні стають все більш популярними серед пацієнтів із Західної Європи, США, Ізраїлю, Великобританії.

За даними Української асоціації медичного туризму структура послуг в'їзного медичного туризму складає: 40% - лікування; 30% - оздоровлення; 25% - діагностика; 5% - медичне туристичне страхування.

Основні напрямки в'їзного медичного туризму за кордон наступні:

- онкологія (Ізраїль, Турція, Німеччина, Австрія);
- кардіологія, складні операції на серці (Швейцарія, Японія, Ізраїль, Турція, Німеччина);
- офтальмологія (Турція);

- роди (США, Германія);
- пластична хірургія (США, Швейцарія, Австрія);
- діагностика організму (Ізраїль, Германія, Швейцарія, Японія) [4].

Для українців найбільш прийнятною країною з усіх факторів – місце розташування, вартість, візова підтримка, є Туреччина.

Отже, медичний туризм є перспективним сегментом туристичного ринку світу та України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ТА ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Романів О. Географія медичного туризму Європи / О. Романів // Часопис соціально-економічної географії. - 2010. - №8(1). - С.79-84.
2. Федоров В. К. Передумови виникнення нових форм лікувально-оздоровчого туризму / В. К. Федоров // Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І Вернадського. Серія «Економіка і управління». – 2011. – Т. 24 (63). № 2 - С. 171- 179
3. MedicalTourism: UpdateandImplications Report - Deloitte [Електронний ресурс]- Режим доступу: www.deloitte.com/.../center-for-health-solutions/health/55d9f278c]
4. Українська асоціація медичного туризму. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uamt.com.ua/RU/lechenie-ru/lechenie-za-rubezhom-ru.html>

*Хрущ Ю.М., асистент,
Залата А.Е. студентка I курсу, напрям підготовки «Туризм»,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Zalata.mimimi.8@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ

Досить популярним в наші дні стає вид відпочинку, який називають військовим або мілітарі туризмом. Військовий туризм - це різновид туризму, метою якого є відвідання місцевості, пов'язаної з військовими та воєнними